

Aan:

de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant en
de leden van de gemeenteraden van Breda, Tilburg, 's-Hertogenbosch en Eindhoven

Verzonden per mail

Breda, 1 juli 2020

Betreft: financiële ondersteuning o.b.v. de BrabantStad regeling professionele kunsten '21 – '24

Geachte leden van Provinciale Staten en de gemeenteraden van Breda, Tilburg, 's-Hertogenbosch en Eindhoven,

Twee weken geleden zijn de adviezen en toekenningen binnen de meerjarige subsidieregeling professionele kunsten 2021 – 2024 van BrabantStad bekend geworden.

De samenwerking binnen BrabantStad tussen de provincie en de gemeenten Breda, Tilburg, 's-Hertogenbosch en Eindhoven lijkt vruchten af te werpen, maar leidt vooral ook tot zeer ongewenste effecten. Daarover gaat deze brief.

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: de adviezen en het totaalbeeld van de toekenningen - of beter: het gebrek daar aan - laten slechts ruimte voor één conclusie: de middelen die provincie en de vier gemeenten ter beschikking stellen zijn te gering om de ambities van de provincie en gemeenten zelf waar te maken.

Integendeel; er dreigt een kaalslag. Initiatieven die de afgelopen jaren werden geïnitieerd en door gemeenten en provincie ondersteund, hebben met succes gewerkt aan een steviger culturele infrastructuur. Brabant beschikt daardoor over een kwalitatief sterker aanbod, een breder publieksbereik en een cultureel ondernemende werkwijze.

De onafhankelijke commissie die de aanvragen bij de regeling professionele kunsten 2021 – 2024 beoordeelde, is lovend over de prestaties en plannen van de Brabantse culturele infrastructuur. Ze schrijft blij verrast te zijn over het aangetroffen artistieke vermogen en de dynamiek. De commissie beoordeelde de meeste aanvragen positief.

Het is nu de bestuurlijke uitdaging deze krachtige positie te behouden met sterke culturele instellingen en makers, met een (inter-)nationaal onderscheidend aanbod, die een breed publiek weten te bereiken en met een sterke verbinding met de Brabantse economie en samenleving.

Het beschikbare budget voor met name de culturele instellingen en makers, die een beroep hebben gedaan als onderdeel van categorie B van de regeling, is daarvoor echter verre van

toereikend. Het wordt te zeer begrensd door de veel eerder vastgestelde subsidieplafonds voor de A-categorie. Daar is, ook door de Kunst van Brabant, vorig jaar al meerdere keren met onderbouwing voor gewaarschuwd.

Zoals het er nu voor staat ontvangt een groot aantal positief beoordeelde cultuurinstellingen - waaronder gevestigde en gerenommeerde én nieuwe veelbelovende initiatieven - de komende vier jaar geen financiële ondersteuning vanuit de BrabantStad partners (meer). Ze verdienen het volgens de commissie wel. Maar zijn onder de 'zaaglijn' terecht gekomen. Het geld is op; te veel culturele voorzieningen, makers en jonge talenten vissen achter het net.

Dit is des te zuurder omdat velen van hen zich aangemoedigd wisten door initiatieven en regelingen van gemeenten en de provincie (bijv. Impulsgeldenregeling en Talenthubs). Zij hebben daar gebruik van gemaakt en konden zich zo ontwikkelen, professionaliseren en vernieuwen, zowel artistiek inhoudelijk als zakelijk. Die investeringen in kunst en cultuur leidden tot succes. Dat blijkt ook uit het in juni gepubliceerde rapport *Waarde van cultuur* (nota bene in opdracht van de provincie opgesteld), dat stelt dat er in Brabant een groot en gretig publiek is voor culturele activiteiten, maar dat het aanbod in onze provincie achter blijft bij dat van andere provincies.

De Kunst van Brabant roept u op om de consequenties van de Brabantstadregeling nadrukkelijk te bezien. Meer investeren om positief beoordeelde aanvragen de komende vier jaar boven de 'zaaglijn' te krijgen is gerechtvaardigd om de potentie en kracht van deze economisch en sociaal relevante sector te benutten.

Een investering die ook vorm moet krijgen in een tweejarige investeringsregeling op provinciaal en lokaal niveau die ruimte blijft bieden aan de ontwikkeling van waardevolle culturele initiatieven. Juist in de (post) Coronatijd is dat van groot belang.

Wij roepen u op reparaties in de regeling toe te passen. Want er worden nog meer ongewenste effecten zichtbaar.

De Brabant-brede advisering door de commissie voor de BrabantStad-regeling lijkt onvoldoende oog te hebben gehad voor de uitwerking op lokaal niveau waardoor er instellingen buiten de boot vallen die bij een lokale afweging ongetwijfeld wel ondersteuning zouden hebben gekregen. Een effect waar al in de ontwerpfase van de regeling voor is gewaarschuwd.

Ook vallen er op provinciale schaal ongewenste gaten. Als voorbeeld noemen we dat nu blijkt dat de ondersteuning van de Brabantse literatuur volledig is weggefallen, ondanks ook hier positieve beoordelingen.

Wij roepen u op de procedure zelf grondig tegen het licht te houden en met het veld te evalueren. Uit een peiling van de Kunst van Brabant onder de instellingen die een aanvraag hebben ingediend komt forse kritiek naar voren. De beoogde harmonisatie met landelijke regelingen is door afwijkende formats niet gerealiseerd en daarmee is de planlast voor instellingen verzwaard in plaats van afgenomen. Ook de harmonisatie in BrabantStad is slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Provincie en gemeenten hielden verschillende deadlines aan met als dramatische consequentie dat een aanvraag, ondanks een positief advies door de provincie werd afgewezen vanwege

miscommunicatie over de datum van indienen. Het verbaast de Kunst van Brabant daarnaast dat niet alle BrabantStad-partners de uitkomst van de regeling gelijktijdig bekend maken.

De communicatie over de regeling, het verplichte - maar uiteindelijk ook weer niet - gebruik van E-herkenning en de werking van het aanvraagformulier leverde in het veld veel onduidelijkheid, problemen en ergernis op. De Kunst van Brabant zag de pogingen om zaken te harmoniseren stranden op juridische obstakels met alle gevolgen van dien. De Kunst van Brabant werkt de conclusies uit onze peiling onder de aanvragers verder uit een gaat daar graag met u over in gesprek.

Pas in de loop van het najaar is er overzicht over werkelijke uitkomst van alle meerjarige regelingen voor de Kunstenplan-periode 2021-2024. Dan pas hebben ook de verschillende rijksfondsen hun subsidiebeschikkingen gepubliceerd en dan pas zal blijken of de samenwerking in BrabantStad er inderdaad toe geleid heeft dat er meer rijksmiddelen naar onze provincie vloeien. De Kunst van Brabant hoopt dat van harte, maar dringt er ook op aan om bovenstaande oproepen en aanbevelingen ter harte te nemen om de culturele sector in Brabant sterk te houden en in staat te stellen zich te blijven vernieuwen.

Graag zijn we bereid deze brief nader toe te lichten en met u in gesprek te gaan over oplossingen.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur en leden,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and lines, positioned above the name of the signatory.

Ap de Vries,
voorzitter De Kunst van Brabant

c.c.:
gedeputeerde voor Vrije tijd, cultuur en sport van de provincie Noord-Brabant
de wethouders kunst en cultuur van Breda, Tilburg, 's-Hertogenbosch en Eindhoven
coördinator regioprofiel cultuur BrabantStad
directie Kunstloc Brabant